

Postanowienie z dnia 27 lutego 1997 r.
I PZ 4/97

Dla uznania niedopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawach o sprostowanie świadectwa pracy (art. 393 pkt 6 KPC) jest bez znaczenia, czy żądanie sprostowania zastosowanego trybu rozwiązania stosunku pracy może być przedmiotem samodzielnego roszczenia, czy też musi być przez pracownika dochodzone równocześnie z roszczeniem o przywrócenie do pracy albo o odszkodowanie.

Przewodniczący SSN: Andrzej Kijowski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Józef Iwulski, Maria Mańkowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 lutego 1997 r. sprawy z wniosku Elżbiety G. przeciwko Przedsiębiorstwu Budownictwa Inżynieryjnego i Ekologicznego "P.-T." Spółka z o.o. w T. o sprostowanie świadectwa pracy i zapłatę, na skutek zażalenia pozwanego od postanowienia Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach-Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku z dnia 14 listopada 1996 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach-Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku postanowieniem z dnia 14 listopada 1996 r. odrzucił kasację pozwanego Przedsiębiorstwa Budownictwa Inżynieryjnego i Ekologicznego "P.-T." - Spółki z o.o. w T. od wyroku tegoż Sądu z dnia 22 sierpnia 1996 r. [...], wydanego w sprawie z powództwa Elżbiety G. o sprostowanie świadectwa pracy. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Wojewódzki wskazał, że kasacja w sprawach o sprostowanie świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych nie przysługuje (art. 393 pkt 6 KPC), wobec czego skarga strony pozwanej jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu na podstawie art. 393⁵ KPC.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła w dniu 27 listopada 1996 r. pozwana Spółka, domagając się uchylecia zaskarżonego orzeczenia i nadania biegu kasacji z dnia 23 września 1996 r. W uzasadnieniu zażalenia wskazano, że przedmiotem sprawy było w istocie stwierdzenie nieważności rozwiązania z powódką umowy o pracę bez wypowiedzenia z jej winy, a "dopiero w konsekwencji" sprostowanie świadectwa pracy i zasądzenie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Co prawda powódka wniosła w pozwie o sprostowanie świadectwa pracy, ale już "na pierwszej lub drugiej rozprawie" przed Sądem Rejonowym zmieniła żądanie na stwierdzenie nieważności rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika i zasądzenie ekwiwalentu za urlop, który nie przysługiwał jej przy takim trybie ustania stosunku pracy. Orzeczenia Sądów obu instancji dotyczą więc tych roszczeń, zaś sprawa świadectwa pracy "jest konsekwencją, a nie przyczyną wyroku". Kasacja nie dotyczy zatem świadectwa pracy, lecz rozwiązania stosunku pracy i jako taka jest dopuszczalna, gdyż "nie została wymieniona w art. 393 § 1 KPC".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne i podlega oddaleniu.

Ustawa z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189) stanowi w art. 11 ust. 3, że od orzeczenia sądu drugiej instancji oddalającego rewizję po dniu wejścia ustawy w życie, tj. po 1 lipca 1996 r., przysługuje kasacja, z wyłączeniem spraw, w których według tej ustawy kasacja nie przysługuje. Wprawdzie wyrok Sądu Wojewódzkiego, oddalający rewizję pozwanej Spółki od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Tychach z dnia 21 maja 1996 r. [...], zapadł w dniu 22 sierpnia 1996 r., a więc po dacie wejścia w życie ustawy nowelizującej Kodeks postępowania cywilnego, lecz mimo to kasacja od tego wyroku nie przysługuje, gdyż niniejszy spór należy do kategorii spraw o sprostowanie świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych, wyłączonej z postępowania kasacyjnego przez art. 393 pkt 6 KPC.

Wspomniane wyłączenie nie zależy od rozstrzygnięcia ogólniejszej i dyskusyjnej skądinąd kwestii, czy żądanie sprostowania świadectwa pracy może być na podstawie art. 97 § 2¹ KP przedmiotem samodzielnego roszczenia również w odniesieniu do podanego w świadectwie trybu ustania stosunku pracy, czy też zakres zastosowania powołanego przepisu obejmuje tylko prostowanie ewentualnych błędów w tym dokumencie, natomiast zmiana zastosowanego trybu ustania stosunku pracy wymaga jego podważenia przez równoczesne domaganie się przywrócenia do pracy albo odszkodowania. Aprobata pierwszej możliwości, wyrażona w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 1991 r., I PZP 13/91 (Rejent 1991, nr 5, s. 161), powoduje, że badanie legalności faktycznie zastosowanego trybu ustania stosunku pracy staje się prejudycjalnym zagadnieniem w sprawie o sprostowanie świadectwa pracy. Zastosowany tryb ustania stosunku pracy może więc być pomimo swej skuteczności, polegającej na doprowadzeniu do zakończenia więzi prawnej łączącej strony, oceniony przez sąd jako bezprawny i zrodzić obowiązek wydania nowego świadectwa pracy. Natomiast aprobowanie wyłącznie drugiej z podanych możliwości, do której skłonił się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 grudnia 1975 r., IV Pr 385/75 (OSNCP 1976 z. 7 - 8 poz. 178) oznaczałoby, że pracownik nie żądający w ustawowym terminie przywrócenia do pracy albo odszkodowania za naruszenie przepisów regulujących tryb ustania stosunku pracy, musi następnie znieść świadectwo pracy wskazujące tryb faktycznie przyjęty przez pracodawcę.

Opowiedzenie się Sądu Najwyższego w składzie rozpatrującym niniejszą sprawę za jednym z powyższych stanowisk miałyby dla skarżącego co najwyżej takie znaczenie, że kwestionowany przez niego wyrok zostałby oceniony pod względem zgodności z prawem. Taka ocena nie jest jednak konieczna dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż skarga kasacyjna byłaby w świetle art. 393 pkt 6 KPC, niedopuszczalna również w sytuacji bezprawności orzeczeń wydanych przez Sądy obu instancji.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹⁹ w związku z art. 385 KPC orzekł jak w sentencji.

=====